

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/200/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620203025
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1620203025.3

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloletú R. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, dieťa rodičov: matky K. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. D., H. XX, K. a otca Z. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. F., t.č. umiestnený v T. u K., M. Xc, XX XXX K., Chorvátsko, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Otec Z. C., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletej R. C., nar. XX.XX.XXXX, sumou 100 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc vydaním neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 3P/40/2021.

Vo zvyšnej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.12.2020 sa matka maloletej domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by jej bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 200 Eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletej žili spoločne na Slovensku, neskôr sa odsťahovali do Chorvátska. Otec bol opakovane vo väzbe z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti. Momentálne je opäť vo väzbe v Chorvátsku od 16.10.2020. Matka s ním nemá žiaden kontakt. Z Chorvátska navrhovateľka aj s maloletou dňa 05.12.2020 odišli, pretože matka nemala z čoho živiť seba a maloletú, bola na všetko sama a otec jej nepomáhal. Počas leta matka pracovala ako sezónna pracovná sila. Všetky zarobené peniaze otec minul na alkohol. Polícia prichytila otca pod vplyvom alkoholu ako šoféroval auto, v ktorom sa nachádzala maloletá. Nespokojnosť v domácnosti, problém otca s alkoholom a jeho neschopnosť postarať sa riadne o maloletú, keď bola matka v práci, navrhovateľke ujasnili, že musí konať v prospech maloletej. Maloletá matke uviedla, že keď si otec vypije, chová sa k nej zle. Maloletá po poslednom zatknutí otca, na neho zanevrela, uviedla, že nechce takého otca a chce žiť inak. Neustále sa matky pýta, čo bude ďalej. Navrhovateľka nechce v živote maloletej neistotu. Počas triezveho stavu bol otec v norme, alkohol mu však zničil život. Opakovane sa pod vplyvom alkoholu vyhrážal navrhovateľke smrťou, zničením, a to aj pred očami maloletej, ktorá otca upokojovala. Matka má problém s prihlásením dcéry do školy, keďže chýbal súhlas otca. Otec z väzenia a do školy volal na políciu, že matka nemôže bez jeho súhlasu odísť z Chorvátska. Sociálny úrad nakoniec umožnil matke s maloletou odísť na Slovensko. Navrhovateľka je vo veľmi náročnej situácii a s odchodom jej pomáhali jej priatelia. V súčasnosti sa zdržuje u svojej sestry, ktorá im pomáha. Navrhovateľka potrebuje mať právnu záruku, že môže konať v prospech svojej dcéry. K návrhu priložila matka rodný list maloletej, prihlášku maloletej do školy, potvrdenie o pobyte matky a maloletej, cestovné lístky, preklad časti rozhodnutia krajského súdu v K. o udelení súhlasu na trestné stíhanie zo dňa 24.01.2019, uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia zo

dňa 19.11.2012 a dňa 30.10.2015, uznesenia o prerušení trestného stíhania zo dňa 14.03.2013 a dňa 04.11.2015, výzvu na zvolenie obhajcu zo dňa 25.06.2018, uznesenia o pokračovaní trestného stíhania zo dňa 25.06.2018 a dňa 03.05.2018, trestný rozkaz OS Považská Bystrica č.k. 1T/146/2019, výzvu na nastúpenie do výkonu trestu zo dňa 15.11.2019, obžalobu zo dňa 10.09.2019.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 9P/200/2020-51 zo dňa 13.01.2021 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú do starostlivosti matky, ota zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 100 Eur mesačne a vo zvyšnej časti návrh matky zamietol.

3. Voči predmetnému uzneseniu podal otec odvolanie namietajúc, že Okresný súd Malacky nie je miestne príslušný rozhodovať o predmetnej veci, v ktorej nie sú splnené procesné podmienky, a to s odvolaním sa na čl. 8 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003. V tejto veci je príslušný Opčinský sud Split, ktorý potvrdil, že maloletá má prihlásený pobyt v Chorvátsku na adrese Q. XX, N. od 29.03.2018 do 30.10.2022. Matka sa dopustila medzinárodného únosu dieťaťa. Opčinský sud Split pod č. R1Ob-1033/2020 rozhodol o potrebe zabrániť matke opustiť územie Republiky Hrvatska s maloletou s odôvodnením, že spoločná rodičovská starostlivosť bola vykonávaná na území Chorvátska a maloletej ustanovil kolízneho opatrovníka Sandru Pavela z Centra za starostlivosť Split. Voči matke je začaté trestné stíhanie za medzinárodný únos dieťaťa, zanedbanie starostlivosti, zmenu rodinného stavu a bránenie práv dieťaťa a vo vzťahu k rodičovskej starostlivosti rozhoduje Opčinský sud Split, kde je podaný návrh otca na zverenie maloletej do starostlivosti otca. Súd prvej inštancie rozhodol len na základe zavádzajúcej výpovede matky a nevykonal žiadne dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. S matkou maloletej žil 13 rokov v spoločnej domácnosti, matka sa s maloletou v decembri 2020 odsťahovala z miesta jej trvalého pobytu, kde dieťa navštevovalo aj školu, a to bez jeho súhlasu. Tvrdenia matky o jeho alkoholizme sú účelové, s maloletou žil samostatne v období, kedy matka vykonávala sezónne práce na ostrove N. a dieťa u neho výrazne prospievalo. S matkou sa v máji 2020 dohodli, že maloletá bude v starostlivosti otca, matka ich opustila, pričom ako dôvod odchodu uvádza sezónne práce. V čase, kedy bol vo vyšetrovacej väzbe Split bola matka predvolaná a vypočúvaná v CZSS Omiš na základe oznámenia, že sa stretáva s mužmi, maloletú zanedbáva a je často pod vplyvom alkoholu. Otec sa vždy o maloletú zodpovedne staral, bol živiteľ rodiny, maloletá je na otca naviazaná. Maloletá sa tešila, že v zmysle dohody sa budú sťahovať do domu pri mori, že jej mama bude bývať v blízkosti a budú sa navštevovať. Po zadržaní otca začala byť maloletá pod vplyvom matky.

4. Krajský súd v Bratislave na odvolanie otca uznesením č.k. 11CoP/203/2021 - 91 zo dňa 15.07.2021 napadnuté uznesenie Okresného súdu Malacky, zo dňa 13.01.2021, č.k. 9P/200/2020-51 zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie sa otázkou svojej právomoci v súvislosti s posudzovaním podmienok konania, za ktorých môže súd konať vo veci (§ 161 C.s.p.) nezaoberal a neposudzoval ju a to i napriek tomu, že z obsahu návrhu matky vyplýva, že rodičia sa spoločne s maloletou v roku 2012 natrvalo presťahovali žiť do Chorvátska, kde (s polročnou prestávkou) žili až do odchodu matky s maloletou na Slovensko (v decembri 2020). Odvolací súd poukázal ďalej na prebiehajúce konanie pred Okresným súdom Bratislava I, pod sp.zn. 3P/40/2021 o nariadenie návratu maloletej pri neoprávnenom premiestnení, alebo zadržaní, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené. Podľa odvolacieho súdu je nepochybné, že toto konanie je nadradené konaniam vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (vrátane konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu a konania o návrhoch matky na nariadenie neodkladného opatrenia, týkajúceho sa maloletej), nakoľko iba toto konanie jasne určí a rozhodne spor o právomoc medzi dvoma opatrovníckymi súdmi. Len v rámci tohto konania týkajúceho sa návratu maloletého dieťaťa bude definitívne vyriešená otázka domicilu maloletého dieťaťa, a na to naviazaná otázka, ktorý súd má právomoc konať a rozhodovať vo veciach starostlivosti súdu o maloleť dieťa. Súdu prvej inštancie dal odvolací súd do pozornosti, že k vecnému prejednaniu a rozhodnutiu o posudzovanom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia na okamžitú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, (t.j. zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky a určenia výživného v nevyhnutnej miere), môže súd prvej inštancie pristúpiť až po dôslednom vypočítaní sa s otázkou právomoci, resp. splnenia podmienky naliehavosti prípadu v zmysle čl. 20 Nariadenia Brusel II bis, podľa ktorého je povinný skúmať kumulatívne splnenie podmienok definovaných v rozhodnutí Európskeho súdneho dvora sp. zn. C-523/07 (naliehavosť a dočasnosť požadovanej okamžitej úpravy, okruh osôb, ktorých sa má týkať), a to v kontexte všetkých skutočností vyplývajúcich z doterajšieho obsahu spisu, z ktorých je v danom štádiu konania osvedčené, že otec sa na základe európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného rozhodnutím Okresného súdu Bratislava V, zo dňa 23.09.2020, sp.zn. 1T/24/2019, aktuálne nachádza vo väzenskom

zariadení v Splite (Chorvátska republika) a osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje výhradne matka, nachádzajúca sa spoločne s maloletou od decembra 2020 na území Slovenskej republiky. Až po dôslednom vyporiadaní sa s otázkou právomoci, resp. splnenia podmienky naliehavosti prípadu v zmysle čl. 20 Nariadenia Brusel II bis a vo vzťahu k určaniu výživného v nevyhnutnej miere aj podmienky podľa čl. 14 Nariadenia rady (ES) č. 4/2009 o výživnom, následne pristúpi k vecnému prejednávaniu a rozhodnutiu o posudzovanom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, pri ktorom bude povinný zohľadňovať charakter a účel tohto procesného inštitútu týkajúceho sa maloletého dieťaťa, v ktorom je povinný prioritne chrániť záujem maloletého dieťaťa, pri súčasnom zohľadnení skutkových zistení osvedčených doterajším obsahom spisu.

5. Podľa čl. 7 ods. 2 druhej vety ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej „Ústava SR“), právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

6. Podľa čl. 16 Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25. októbra 1980, po doručení oznámenia o neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa podľa článku 3 sa justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, na ktorého územie bolo dieťa premiestnené alebo na ktorého území je zadržované, zdržia rozhodovania vo veci opatrovníckeho práva, až kým sa nerozhodne, že návrat dieťaťa sa podľa tohto dohovoru neuskutoční, okrem prípadu, keď v primeranej lehote po doručení oznámenia nebola podaná žiadosť podľa tohto dohovoru.

7. Podľa čl. 1 Nariadenia rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (ďalej aj len „Nariadenie rady (ES) č. 4/2009“), toto nariadenie sa vzťahuje na vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z rodinných vzťahov, príbuzenstva, manželstva alebo švagrovstva.

8. Podľa čl. 3 Nariadenia rady (ES) č. 4/2009, v členských štátoch je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná: a) súdu podľa miesta obvyklého pobytu povinného, alebo b) súdu podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného, alebo c) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o osobnom stave, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov, alebo d) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov.

9. Podľa čl. 14 Nariadenia rady (ES) č. 4/2009, súdom členského štátu možno podať návrh na vydanie predbežných opatrení vrátane ochranných opatrení, ktoré sú dostupné podľa právneho poriadku tohto štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mali právomoc rozhodovať vo veci samej súdy iného členského štátu.

10. Podľa čl. 69 ods. 2 Nariadenia rady (ES) č. 4/2009, bez ohľadu na odsek 1 a bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, má toto nariadenie vo vzťahoch medzi členskými štátmi prednosť pred dohovormi a dohodami, ktoré sa týkajú otázok upravených týmto nariadením a ktorých zmluvnými stranami sú členské štáty.

11. Podľa čl. 8 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej aj len „Nariadenie Brusel II bis“), súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

12. Podľa čl. 8 ods. 2 Nariadenia Brusel II bis, odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

13. Podľa čl. 10 Nariadenia Brusel II bis, v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte a:

- a) každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním, alebo
- b) dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok po tom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, dozvedel, alebo mohol dozvedieť, o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa usadilo v novom prostredí a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok:
- i) do jedného roka odvtedy, ako sa nositeľ opatrovníckeho práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržávané;
- ii) nositeľ opatrovníckeho práva vzal späť svoju žiadosť o návrat a v lehote stanovenej v bode i) sa nepodala nová žiadosť;
- iii) konanie na súde členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, sa skončilo podľa článku 11 ods. 7;
- iv) súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, vydali rozsudok o opatrovníckom práve, z ktorého nevyplýva povinnosť návratu dieťaťa.

14. Podľa čl. 20 ods. 1 Nariadenia Brusel II bis, v naliehavých prípadoch nebránia ustanovenia tohto nariadenia súdom členského štátu prijať predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení, s ohľadom na osoby alebo majetok v tomto štáte, ktoré sú dostupné podľa práva tohto členského štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu.

15. Podľa čl. 20 ods. 2 Nariadenia Brusel II bis, platnosť opatrení uvedených v odseku 1 zanikne, len čo súd členského štátu, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia rozhodovať vo veci samej, prijal opatrenia, ktoré považoval za primerané.

16. Podľa čl. 60 písm. e) Nariadenia Brusel II bis, vo vzťahoch medzi členskými štátmi má toto nariadenie prednosť pred Haagskym dohovorom o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25. októbra 1980 v rozsahu, v ktorom sa týka otázok upravených týmto nariadením.

17. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

18. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný.

20. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

21. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

22. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

23. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

24. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

25. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

26. Podľa § 363 C.m.p., súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

27. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

28. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

29. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

30. Otec maloletej bol zdržaný na základe európskeho zatýkacieho rozkazu OS Bratislava V č.k. 1T/24/2019 zo dňa 23.09.2020. Podľa odpisu z registra trestov bol otec viackrát trestaný, pričom trestným rozkazom OS Bratislava V sp.zn. 1T/24/19 bol právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody nepodmienečne na 2 roky pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona a trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 1T/146/2019 bol právoplatne odsúdený rovnako pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona na trest odňatia slobody nepodmienečne na 24 mesiacov. Aktuálne sa otec nachádza vo väzenskom zariadení v Splite v Chorvátsku.

31. Podľa správy ÚPSVaR Malacky zo dňa 07.10.2021, boli doposiaľ úradom realizované opakovaná sociálne šetrenia v domácnosti matky na v tom čase aktuálnej adrese bydliska matky v K. na M. L. XX a neskôr na adrese S. D., H. XX, K., na ktorej sa matka spolu s maloletou zdržiava doposiaľ. Opakovanými sociálnymi šetreniami bolo zistené, že matka spolu s maloletou žijú v S. D. v K., kde matka v čase vykonávaného sociálneho šetrenia pracovala, pričom v rámci pracovného pomeru jej zamestnávateľ poskytoval aj ubytovanie a stravu pre ňu samotnú, ako aj pre maloletú. Matka s maloletou mali k dispozícii jednu hotelovú izbu s vlastným sociálnym zariadením, pričom v tejto domácnosti žijú od 20.02.2021, odkedy matke začal pracovný pomer. Túto prácu si matka našla prostredníctvom úradu. Maloletá mala v domácnosti matky vytvorené vhodné podmienky pre svoj priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin. Matka bola v čase vykonávaného sociálneho šetrenia zamestnaná na pozícii chyžná/recepčná. Matkin priemerný čistý mesačný príjem bol 300,- Eur mesačne, keďže súčasťou jej pracovného pomeru bolo aj zabezpečené ubytovanie a strava. Iný príjem matka v tom čase nemala. Podľa slov matky v čase vykonávaného sociálneho šetrenia jej otec nezasielal výživné na maloletú a matka s ním nebola v žiadnom kontakte. Za účelom prešetrenia aktuálnej situácie v rodine maloletej sa úrad dňa 06.10.2021 telefonicky skontaktoval s matkou maloletej, ktorá uviedla, že má nové zamestnanie, od 27.09.2021 pracuje v študentskej internátnej jedálni v C.. Matka podľa svojho vyjadrenia v uvedenej prevádzke pracuje zatiaľ ako pomocná sila a jej čistý príjem by mal byť 900,- Eur mesačne. Matka tiež uviedla, že naďalej spolu s maloletou R.ijú v S. D. v K. s tým, že sa s majiteľom hotela dohodla, že tam môžu bývať pokiaľ si matka nenájde iné ubytovanie. Podľa vyjadrenia matky sa s majiteľom hotela taktiež dohodla, že za poskytnuté ubytovanie mu bude uhrádzať sumu 300,- Eur mesačne, ktorú však matka v súčasnosti uhrádza takou formou, že v hoteli aj naďalej pracuje v dňoch, kedy nemá pracovnú zmenu vo svojom novom zamestnaní. Matka sa podľa svojich vlastných slov plánuje spolu s maloletou presťahovať do

podnájom v K. tak, aby maloletá mohla ďalej navštevovať Základnú školu v K., avšak podnájom si matka bude schopná zabezpečiť až po tom, čo si našetrí potrebné finančné prostriedky. Matka zároveň uviedla, že od posledného realizovaného šetrenia v jej domácnosti sa jej bytové podmienky žiadnym spôsobom nezmenili, spolu s maloletou býva v rovnakej izbe s tým istým vybavením. Maloletá R. si podľa matky naďalej plní povinnú školskú dochádzku na Základnej škole kpt. J. H. v K., kde nastúpila do 4. ročníka, pričom matku doposiaľ, v súvislosti so školskou dochádzkou maloletej do predmetného zariadenia nikto zo školského zariadenia nekontaktoval. Matka taktiež uviedla, že v súčasnosti je maloletá R. s otcom v písomnom kontakte, vo svojom predošlom liste otcovi oznámila svoje telefónne číslo, aby ju mohol kontaktovať aj telefonicky, avšak otec jej mal odpísať, že sa jej nevie dovolať. Podľa matky maloletá tento týždeň napísala otcovi ďalší list, ktorý však matka vzhľadom na svoju pracovnú vyťaženosť zatiaľ nestihla odoslať s tým, že plánuje ísť na poštu v piatok, t.j. dňa 08.10.2021.

32. Súd zistil, že na tunajšom súde prebieha pod sp.zn. 34P/15/2021 konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa matka domá nahradenia súhlasu otca s podaním žiadosti o prijatie maloletej na plnenie povinnej školskej dochádzky do Základnej školy kpt. J. H., N. X, XXX XX. K., konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené. Zároveň prebieha na tunajšom súde pod sp.zn. 34P/58/2021 konanie o návrhu otca na uloženie informačnej povinnosti matke maloletej, ktoré taktiež doposiaľ nie je právoplatne skončené.

33. Súd preveril stav konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 3P/40/2021 o návrat maloletej do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, pričom zistil, že konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené, vo veci bol nariadený termín pojednávania dňa 06.10.2021, ktorý však bol zrušený, pričom bude nariadený nový termín pojednávania.

34. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu posúdil a skúmal svoju právomoc v zmysle vyššie uvedeného, pričom dospel k záveru, že v časti návrhu matky, ktorým sa matka domáhala určenia výživného sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa čl. 14 Nariadenia rady (ES) č. 4/2009 o výživnom, v zmysle ktorého môže súd členského štátu nariadiť neodkladné opatrenie dostupné podľa jeho právneho poriadku, aj keby podľa nariadenia mali právomoc rozhodovať vo veci samej súdy iného členského štátu. Teda Nariadenie rady (ES) č. 4/2009 o výživnom umožňuje vydanie neodkladného opatrenia aj v prípade, že jeho právomoc podľa tohto nariadenia inak nie je daná. Súd má za osvedčené, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej neplní, preto je nevyhnutné s ohľadom na najlepší záujem maloletej, aby bola vyživovacia povinnosť otca voči maloletej a to bez ohľadu na prebiehajúce návratové konanie upravená neodkladným opatrením. Súd má za osvedčené, že osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje v súčasnosti matka, otec na výživu neprispieva, pričom maloletej nemôže byť v súvislosti so zabezpečením jej výživy na ťarchu správanie ani jedného z rodičov. Na zabezpečovaní potrieb maloletej nevyhnutných pre jej zdravý psychický a fyzický vývoj sú povinní podieľať sa obaja rodičia, a to aj keď sa matka bez súhlasu otca s maloletou odsťahovala z Chorvátska a otec je obmedzený na osobnej slobode. Prvoradý v tomto smere je záujem maloletej a nie záujem ktoréhokoľvek z rodičov.

35. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal otca k plneniu jeho zákonnej vyživovacej povinnosti, avšak len v nevyhnutnej miere tak, ako súdu umožňuje § 366 C.m.p. Suma 100 Eur mesačne je podľa súdu takou, ktorá zodpovedá výživnému určenému v nevyhnutnej miere, t.j. v rozsahu, aby boli zabezpečené tie najzákladnejšie potreby dieťaťa ako je strava, bývanie, ošatenie a hygiena. Súd poukazuje v tejto súvislosti na to, že ide o sumu, ktorá približne korešponduje so sumou životného minima na maloleté dieťa. Suma životného minima pre maloleté dieťa je stanovená zákonom č. 601/2003 Z. z. v platnom znení v spojení s Opatrením MPSVaR SR č. 244/2021 Z. z., a to vo výške 99,56 Eur mesačne. Keďže matka požadovala od otca maloletej výživné vo výške 200 Eur mesačne, vo zvyšnej časti požadovaného výživného, ktoré súd nepovažoval za výživné v nevyhnutnej miere, súd návrh matky zamietol.

36. Súd určil vyživovaciu povinnosť otcovi vo výške 100 Eur mesačne napriek tomu, že je aktuálne obmedzený na osobnej slobode (pre neplnenie si vyživovacej povinnosti voči svojmu synovi), keďže uvedenú skutočnosť nemôže súd pričítať na ťarchu maloletej. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.02.2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018, podľa ktorého na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Taktiež Ústavný súd ČR sa vyjadril, že ak sa zbavil rodič svojim úmyselným konaním, pre ktoré bola na neho uvalená väzba a pre ktoré bol

následne odsúdený k trestu väzenia, objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému dieťaťu (§ 85, § 96 Zákona o rodine; u nás § 62 a § 75 Zákona o rodine - pozn. autora), nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu tohto dieťaťa, ktoré podľa čl. 32 ods. 4 Listiny má základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť (nález ÚS ČR zo dňa 06.02.2008, sp. zn. IV. ÚS 1181/07).

37. Súd obmedzil trvanie nariadeného neodkladného opatrenia s poukazom na ust. § 330 ods. 1 C.s.p, a to na čas do skončenia tzv. návratového konania. Doposiaľ na tunajšom súde neprebíha konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo veci samej, pričom ako uviedol odvolací súd, až po ukončení konania vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp.zn 3P/40/2021 o návrat maloletej bude definitívne vyriešená otázka domicilu maloletého dieťaťa, a na to naviazaná otázka, ktorý súd má právomoc konať a rozhodovať vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa. Neodkladné opatrenie tak bude trvať do doby vyriešenia otázky právomoci opatrovníckeho súdu a následne sa ktorýkoľvek z rodičov môže domáhať úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na súde, ktorého právomoc bude ustálená po skončení predmetného konania o návrat maloletej.

38. Súd ďalej posudzoval splnenie podmienok stanovených v čl. 20 Nariadenia Brusel II bis, pričom dospel k záveru, že v otázke dočasného zverenia maloletej do starostlivosti matky nie je splnená podmienka naliehavosti na nariadenia takéhoto neodkladného opatrenia. Za situácie, keď je otec maloletej obmedzený na osobnej slobode (nachádza sa vo väzenskom zariadení v K.) a podľa správy ÚPSVaR Malacky faktickú starostlivosť o maloletú naďalej zabezpečuje matka, pričom prebieha návratové konanie, v ktorom sa rieši otázka návratu maloletej do Chorvátska, nie je namieste rozhodovať v otázke zverenia maloletej neodkladným opatrením. Maloletá sa nenachádza v žiadnom bezprostrednom ohrození, ktoré by si vyžadovalo, aby súd v záujme maloletej riešil otázku jej zverenia neodkladným opatrením. Na takýto postup nie je za daných okolností dostatočný dôvod, preto súd návrh matky v tejto časti, po dôslednom prehodnotení všetkých pre vec podstatných skutočností, ako nedôvodný zamietol, keďže neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia vyplývajúce z ust. čl. 20 Nariadenia Brusel II bis a rozhodnutia ESD sp. zn. C-523/07, a to podmienka naliehavosti takejto dočasnej úpravy (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 20CoP/54/2020 zo dňa 10.06.2020 a sp.zn. 20CoP/13/2021 zo dňa 10.02.2021).

39. O trovách prvoinštančného a odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.) rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.